

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájjer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:
Egész évre — 24 K
Félévre — 12 K
Negyedévre — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal veszi föl.
Azonkívül az összes hir-
detési irodák. :: ::
Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1914.

XLIII. évfolyam, 117. szám.

Hétfő, május 25.

A kultura ünnepe.

A Torontálvármegyei Közművelődési Egyesület közgyűlése.

Nagybecskerek, május 25.

Kulturünnepe volt tegnap Nagybecskereknek. Délmagyarország legrégebbi kultúregyesülete, a Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület tartotta ugyanis tegnap délelőtt a vármegyéhez tartozó huszonkilencedik évi rendes közgyűlését, amelyen beszámolt ismét egy évi munkásságáról.

Az egyesület évi jelentése tanúságot tesz arról, hogy milyen jelentős tényezője a magyar kultúrának itt a vármegyében s hogy az egyesület vezetősége évről-évre fokozódó buzgalommal és az egyesület szerény anyagi helyzetéhez mérten kiváló eredménnyel munkálkodik a kultura érdekében.

A közgyűlés díszét emelte ifj. dr. Wlassics Gyula országos színészeti főfelügyelő előadása a színház kulturális jelentőségéről s a szép és értékes előadás nagy figyelmet keltett.

A közgyűlésről az alábbiakban számolunk be részletesen:

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület tegnap délelőtt tartotta a vármegyéhez tartozó huszonkilencedik évi rendes és tisztújító közgyűlést dr. Dellimánics Lajos főispán, egyesületi elnök elnöklésével. Az ülésen nagyszámmal jelentek meg az egyesület tagjai s a jelenlevők közül a következőket sikerült följegyezni:

Jankó Agoston alispán, ifj. dr. Wlassics Gyula orsz. színészeti főfelügyelő, Magyary Pál apátplébános, Grézlo János kir. tanfelügyelő, Knyaskó Lajos felső kereskedelmi iskolai igazgató, dr. Haidegger Lajos megyei főorvos, Lowieser Imre központi főszolgabíró, Steinitzer Géza

bankigazgató, Bielek Antal és Rigó István megyei másodfőjegyzők, dr. Wattay Pelbárt Dezső árvászéki elnök, Poroszkay Béla nyug. megyei főügyész, dr. Steinbach Béla tb. árvászéki elnök, Grosz Géza, Mayer Aurél bankigazgatók, lovag dr. Csász Imre nyug. főgimn. igazgató, Kiss István pénzügyi tanácsos, Marton Andor gazdasági egyleti főtitkár, dr. Kiss János, dr. Pollák Győző, dr. Borsofi Lajos, dr. Hubert Zsigmond, dr. Stern Lázár, dr. Löffler Ármín ügyvédek, Jeszenszky Nándor ág. ev. lelkész, Szalay József ev. ref. lelkész, Szilágyi Lajos főrendészeti bíró, Harzer József, Králik László, Burget József, Streitmann Antal, Vajda Lajos, Herr György főgimnáziumi tanárok, Gregersen Nils gazd. segédfelügyelő, Tasnádi Endre árvászéki elnök, dr. Baár Jenő m. aljegyző, Fejes István kir. segédtanfelügyelő, Erdős Béla, Szenes Adolf polgári iskolai tanárok, Bányai Jakab, Wégling István, Liska Ferenc áll. elemi iskolai igazgatók, dr. Báthory Endre, dr. Steiner Gyula közkórházi főorvosok, dr. Heinermann Alajos, Mangold Lipót könyvkereskedő, Kaufmann István gazdasági egyleti titkár, dr. Horváth Kálmán megyei aljegyző, Fischer Mór, Osztie Béla, Lovrich Antal, Büchler Hugó igazgatótanító, dr. Fischer Regina kórházi orvos, Engel Sándor, Mayer Rezső, Somfai János szerkesztő, Holländer Ede bankpénztáros, dr. Grandjean Jenő megyei alügyész, Grandjean Andor, dr. Mayer Jenő, dr. Kamenszky Árpád, dr. Rácz Oszkár, Récezy Imre, Hartner László, Rónai Ödön stb., azonkívül díszes hölgyközönség.

Balázi József emlékezete.

Miután az elnöklő főispán megnyitotta a közgyűlést és üdvözölte a nagyszámmal megjelent tagokat, valamint az egyesület illusztris vendégét, ifj. dr. Wlassics Gyulát, meleg szavakkal emlékezik meg az egyesület egyik nagyjáról elhunyt alelnökéről, Balázi József főgimn. igazgatóról, aki egyik legrégebbi s leglelkesebb tagja volt az egyesületnek, több

évig ügyvezető-igazgatója, tíz éven át pedig haláláig egyik alelnöke volt. Indítványozza, hogy az elhunyt emlékét s az egyesület körül szerzett nagy és hervadhatatlan érdemeit jegyzőkönyvileg megörökítsék.

A közgyűlés az indítványt egyhangúlag magáévá tette, amire Somfai János titkár bemutatja az egyesület lefolyó évi munkásságáról szóló

évi jelentést,

amely az egyesület évkönyvébe foglalva nyomtatásban a közgyűlés előtt fektet. A titkár így csak vázolja az egyesület munkásságát, a szünidei gyermekkiteljesítést, népművelési akcióját, amelyet ismeretterjesztő előadásokkal, ismételő tanulmányokkal, hasznos könyvek kiosztásával fejtett ki. Szól az egyesület nagybecskereki ingyenes olvasóhelyiségéről és könyvtáráról, a vármegye öt központi helyén főtartott liceumainak munkásságáról, a gyermektanulmányi szakosztály működéséről, a cseregyermekek közvetítéséről, a rabok oktatásáról. Az egyesület kiosztott több mint ezer darab jutalomkönyvet az iskolásgyermekek között, mintegy ezer darab ingyen színházi jegyet a munkások között. Több ifjúsági egyesületet vetítógépekkel látott el, hazafias ünnepélyeket rendezett s általában nem mulasztott el egyetlen alkalmat sem, hogy a magyar kultúrát szolgálja és terjessze.

A közgyűlés az egyesület gazdag munkásságát illusztráló jelentést egyhangúlag örömmel vette tudomásul.

Ezután előadta a titkár a zárszámadásokat és a jövő évi költségvetést, amelyet a közgyűlés szintén egyhangúlag elfogadott s a fölmentvényt egy pénztárosnak, mint a számvizsgálóknak megadta. Most következett

a tisztújítás.

Dr. Kiss János indítványára a közgyűlés az egyesület tisztikarát és igazgatóságát egyhangúlag a következőleg alakította meg három évre:

A színház kulturális jelentősége.

Irta: Ifj. dr. Wlassics Gyula.*

Öszinte örömmel jelentem meg a felolvasó asztalnál a Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület hívó szavára, hogy e közgyűlés minden kulturális gondolatért lelkesülő közönségének figyelmét hazai közművelődésünk oly kérdésére tereljem, melyet nemesak ama szoros kapcsolat következtében érek jelentékenynek, mely hivatali állásomnál és személyes érdeklődésemnél fogva hozzáfűz, hanem melyet elvitathatatlan nemzet-kulturális fontossága nemzeti kultúrpolitikáknak ugyszólván homlokterébe utal. Csodálkozásokra akadtak felületesen gondolkodók, kik a közelmúltban, ellenében a sajtó legnagyobb részének méltányló elismerésével, lekicsinyelve szölkés és a vallás- és közoktatásügyi tárcza költségvetésének képviselőházi tárgyalásáról, mint amelyben a színházi ügyek megvitatásának aránytalanul nagy tér jutott.

Pedig amilyen természetes és örven-

* Felolvasta a Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület 1914 május 24-ikén tartott közgyűlésén.

detes jelenség, hogy a parlamentben ezek a kérdések tárgyalás anyagául szolgál-
nak, oly mértékben téves ezek tultengéséről panaszkodni, mikor nézetem szerint legalább is a vidéki magyar színészet országos ügye a tapasztaltnál jóval részletesebb méltatásra és jóval fokozottabb érdeklődésre is joggal számot tarthatott volna.

Akik a színművészet munkáját lenézik, azok sohasem gondolkodtak azon, hogy voltaképpen mit is jelent egy nemzet életében a színház?

Pedig a felelet nagyon egyszerű és meggyőző.

A színház magasztos hivatása az, hogy a nemzet értelmi, érzelmi és erkölcsi világát a maga vonzó művészi eszközeivel nemesebbé, tartalmasabbá, tökéletesebbé alakítsa.

Ily hivatás méltó betöltése rászolgál az állam és a társadalom minden támogatására. Ily hivatás fel nem ismerése megérdemli a legkiméletlenebb ostromozást.

S mindazonáltal divattá lett újabban a színházat, mint merő üzleti vállalkozást emlegetni s minduntalan fel-felmerül az a helytelen felfogás, mely a színházról nem vár egyebet a bármely áron való szóra-

koztatásnál s mint ilyet, kikapesolandónak véli az állami és társadalmi érdeklődés köréből.

Ezzel a balvéleménnyel szemben kötelessége minden gondolkodó magyar emberfőnek számot vetni a színház valódi rendeltetésével. Kötelessége megállapítani, hogy a színház a legbiztosabb termőtalaj a magyar nemzeti gondolat s az emberi érzés és gondolkodás legmagasabb körei számára. Kötelessége megállapítani a színház szociális jelentőségét s azt, hogy a műveltség általánosításának korszerű munkájában megbecsülhetetlen szolgálókat tesz.

A nemzet értelmi és erkölcsi nevelésére alkalmasabb eszköz alig áll rendelkezésre, mint a mindenki által könnyen megközelíthető színház, mely az összes művészetek tárházából merit, mely a lélek legkülönbözőbb oldalaira van hatással s az értelem, a képzelet és az érzés legrejtettebb kincseinek felfejtésére nyújt alkalmat.

Kit nem lepett meg önnön érzékenysége egy-egy maradandó emlékü színpadi jelenet hatása alatt, mikor szemében — hosszú esztendőik ritka vendégeként — a meghatottság könnye mutatkozott? Há-

ELŐLEGES MOZI JELENTÉS!

Mivelhogy csütörtökön a városi színház más célra ki van adva,

a szezon legnagyobb slágere a

Sárga liliom

Bíró Lajos társadalmi színműve 4 részben

csak szordán, május 27-én lesz a Modern Moziban bemutatva és pedig d. u. 5, 7 és 9 órakor.

Mindig, nem tekintve az óriási anyagi áldozatokat, rendes Mozi helyárrakkal. Jegyek már kaphatók a Mozi pénztárnál.

Elnök: Dr. Dellimanics Lajos főispán.

Alelnökök: Jankó Ágoston alispán, Knyaskó Lajos felső keresk. iskolai igazgató.

Igazgató: Dr. Vinczehidly Ernő m. főjegyző.

Aligazgató: Grézlo János kir. tanfelügyelő.

Főtktár: Somfai János szerkesztő.

Titkár: Wégling István áll. el. iskolai igazgató.

Pénztáros: Mayer Rezső nyomdajelölt.

Ellenőr: Szenes Adolf polg. iskolai tanár.

Ügyvéd: Dr. Várady Imre ügyvéd. Könyvtáros: Jeszenszky Nándor ág. ev. lelkész.

Számvizsgálók: Fischer Mór áll. el. iskolai igazgató-tanító, Kiss István pénzügyi tanácsos, Menczer Lipót nyug. megyei főpénztáros.

Gazda: Baaden Károly nyug. áll. elemi iskolai igazgató.

Igazgatói tagok: Bányai Jakab áll. el. iskolai igazgató, dr. Borsodi Lajos ügyvéd, Harzer József főgimn. tanár, Kovács Endre h. főgimn. igazgató, Králik László főgimn. tanár, dr. Klein Mór főorvos, Magyary Pál apátplébános, dr. Nagy Dezső ügyvéd, dr. Perisics Zoltán polgármester, Poroszkay Béla nyug. megyei főügyész, Streitmann Antal főgimn. tanár, Szalay József ev. ref. lelkész.

Miután az elnök a közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére kijelöli Jeszenszky Nándort és Mayer Rezsőt, fölkéri ifj. dr. Wlassics Gyula országos színészeti főfelügyelőt, hogy tartsa meg előadását.

Ifj. dr. Wlassics Gyula előadása.

Ifj. dr. Wlassics Gyula országos színészeti főfelügyelő ezután fölolvasta „A színház kulturális hivatásáról” szövegű kiváló szakértelemről és mély tanulmányról tanuskodó értekezését, amelyet a közönség mindvégig nagy figyelemmel hallgatott meg, majd zajos tapsokkal honorálta az illusztris előadót.

Végül az elnök köszönetet mondott Wlassicsnak szép előadásáért, amelyet lapunk ma és holnapi tárcájában közlünk s ezzel a közgyűlés véget ért.

nyan eszméltek rá lelkük legnemesebb vonásaira, énjük legtökéletesebb mélységeire egy-egy ilyen pillanatban!

Hágy fogékony lélekben ébresztheti fel a színház a zene élvezetének vágyát, a zene művelésének kedvét! S mennyire alkalmas a színház arra, hogy akár történelmi, akár művészettörténelmi, akár ethnografiai, akár iparművészeti tanulmányokra és alkotásokra serkentően hasson s a látókört szélesítve, az ismereteket terjesztve, illyképpen még a muzeumok és könyvtárak hivatását is támogassa.

S ha még utalunk a színházi művelőzetnek arra a vonására, hogy a közönséget elvonhatja a köznapi élet porától és salakjától és részesevé teheti a művészetben és szépségben való megigazodásnak s ha arra gondolunk, minő hatalmas szerepe jut a nemzeti kultúra legsajátosabb alkotásának, legféltékenyebben őrzött kincsének: nemzeti nyelvünknek és irodalmunknak kultuszában, — azt hiszem, mindnyájan érezni fogjuk, hogy a színház olyan mérhetetlenül gazdag erőforrása a nemzeti közművelődésnek, mely beláthatatlan lehetőségeit igéri a legbecesebb nemzeti kulturértékek fejlődésének.

Am, ha azt a kérdést vetjük fel, vajjon a gyakorlatban azon az uton halad-e a magyar színház, amelyet számára hivatása kijelöl s megvannak-e mindenütt hatása teljes kifejtésének feltételei, — akkor erre a ragyogó képre halvány fátvöl borul, melynek szövedékén érdemes kissé eltűnődünk.

Sajnos, a valóság megvilágításában meg kell állapítanunk, hogy ezen a téren sok a kívánni való. A művészi, irodalmi

Az önkéntes ápolónők felavatási ünnepe.

A Magyar Vöröskereszt-Egyesület ápolónői tanfolyama növendékeinek fogadalm-tétele.

— május 24.

Főlemelő szép ünnep keretében tettek le tegnap délelőtt az Országos Vöröskereszt-Egyesület torontalmegyei fiókjá által rendezett nagybecskereki önkéntes ápolónői tanfolyam növendékei a fogadalmat. Tizennégy ápolónő vállalkozott arra a nemes és emberbaráti munka teljesítésére, hogy háboru esetén a harcér sebesültjeit ápolja. Hogy ez nem kis feladat, az könnyen belátható s annál dicséretreméltóbb az az áldozatkészség, amelylyel a tanfolyam résztvevői a jövőben reájuk várható munka viselésére felajánlottak. Az ápolónők kiképzése és szervezése ezzel még korántsem fejeződött be s ősszel alkalmasint egy újabb tanfolyam nyílik, amelyre előreláthatólag szintén számos hallgató fog jelentkezni.

Ezen a tanfolyamon a betegápolónők elsajátították az egész betegápolást, az életmentést, továbbá alaposan megszerezték az emberi szervezet összetételének és működésének ismeretét, szóval oly dolgokat tanultak, amelyeknek nemcsak háboru esetén, hanem a családtagjaik betegápolása alkalmával is hasznát veszik.

Az ápolónők ünnepélyes felavatásáról tudósítunk a következőket jelenti:

Az Országos Vöröskereszt-Egyesület torontalmegyei választmánya és a nagybecskereki fiókjára által rendezett önkéntes ápolónői tanfolyamának hallgatói a választmány és a fiókjór elnökének, dr. Dellimanics Lajos főispánnak elnöklése mellett tegnap délelőtt 10 órakor tették le a vármegyeháza dísztermében az ünnepélyes fogadalmat.

A felavatási ünnepre szépszámú közönség gyűlt egybe s megjelentek a tanfolyam vezetője, dr. Kleits János körházi igazgató-főorvos s az előadók: dr. Báthory Endre, dr. Steiner Gyula és dr. Fischer Regina orvosok s a tanfolyam fehér ápolónői ruhába öltözött résztvevői. A közönség sorában ott voltak: Jankó Ágoston udvari tanácsos alispán, ifj. dr. Wlassics Gyula orsz.

és művelődési törekvések sok helyütt bátoratlanul, csupán az üzletszerű törekvések árnyékában huzódnak meg.

A magyarországi színházak játékrendjéről vezetett statisztikai adatokból kitűnően sem az operai, sem a klasszikus előadásokat nem művelik megkivántató mértékben s a drámai műfajnak az operette előnyére való háttérbeszorulása is többé-kevésbé érezhető.

Azt szokták mondani, hogy a színház mindig olyan, amint a közönség megérdemli s a színházak megvádolt vezetősege rendszerint a közönség izlésére hártja a felelősséget a műsor színvonalán mutatkozó minden zökkenőért.

De a mélyebb bepillantás — szerencsére — arról győz meg, hogy a magyar színházi közönség éppenséggel nem zárkózik el a komolyabb irodalmi értékek elől. Ellenkezőleg, mindenütt, ahol ezen a téren kellő műgonddal, becsülettel művészi munkával találkozunk, örömmel és lelkesedéssel fogadják a magasabb törekvéseket.

A Kolozsvári Országos Nemzeti Színház drámai ciklusai, a budapesti Nemzeti Színház sorozatos előadásai, az ezeket megelőző konferencia-ok szíves fogadtatása, megannyi meleg Shakespeare-est, az Ember tragédiája állandó vonzóereje és még számos kedvező tünet mind arra vall, hogy a magyar színpad közönsége nemcsak kőklerék bukfcenceire éhes, nem alantás érzelmei kielégítését kívánja, hanem a színházat szívesen tekinteti szentélynek, ahol lelke nemesebb érzéseit ápolhatja s az irodalom megszentelt hagyományainak áldozhat.

színészeti főfelügyelő, dr. Haidegger Lajos m. tiszti főorvos, Grézlo János kir. tanfelügyelő, dr. Wattay Dezső árvászéki elnök, Steinitzer Géza tkpt. igazgató stb.

Az ünnepet dr. Dellimanics Lajos főispánnak felavatási beszéde nyitotta meg, aki vázolta azt a nemes és hazafias hivatást, amelyre az ápolónők vállalkoztak. Meleg szavakban köszönti őket, mint akik egy ideális és emberbaráti cél szolgálatába állanak s óhajtja, hogy a tanfolyamon elsajátítottakat a növendékek családjuk körébe is átvigyük s mind többeket buzdítsanak a további tanfolyamon való részvételre. (Eljenzés.)

Ezután az ápolónők, névszerint Czaja Mária, Csernák Irén, Rölczhammer Istvánné, Herr Ödönné, Heller Rózi, Jendrieska Hedvig, Keppich Ella, Klein Ali, Klein Janka, Krumenacker Elvira, Spira Lydia, Schlésinger Ilona, Schmelz Zsófia és Scharik Ilona letették a fogadalmi esküt arra, hogy háboru esetén a vöröskereszt központ által kijelölt helyen a harcér sebesültjeit ápolásban részesítik. A fogadalmot követően az ápolónők átvették a piros keresztrel ellátott fehér karszalagjelvényt.

Elnöklő főispán ezután egyenként köszönetet mond a tanfolyam vezetőjének s az előadónak fáradozásukért s bejelenti egyttal, hogy október elsején egy második tanfolyam fog megnyitni 30, esetleg 40 hallgatóval.

Végül Herr Ödönné az ápolónők nevében fejezte ki köszönetét az előadónak a nyert oktatásért, valamint az egyesületnek a tanfolyam rendezéséért s ezzel a felavatási ünnepe véget ért.

TÁJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 5 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponta reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyűlése” nagybecskereki fiókjá minden hó 1-je és 15-ike után első vasárnapján fogadalmat befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 2-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközöltetnek.

A néhány hűtlen sáfár okozta kilengésekben sohase lássuk a fejlődés irányát. Ezek csak muló jelenségek, melyeket az idő elsöpör. Aki hisz a közműveltség fejlődésének lehetőségeiben, az világosan látja, hogy ennek a fejlődésnek az útján a színház mindig a nemzeti művészet temploma marad.

A szellemi szabadság tiszta légáramlata, mely élteti a műveltség igaz értékeit, előbb-utóbb elorsvasztja a lelki-szivárság tisztavirágait.

Hiszen éppen nem elszigetelt jelenség, hogy azok a színházi vállalkozások küzdenek állandó válsággal, amelyek játékrendje és előadásai színvonala nem üti meg a magasabb mértéket, míg ugyan csak elég példánk van arra, hogy azok a színházaink, melyek vezetői átérzik, hogy a nemzeti értékek fokozás munkájának komoly terhet hordozzák, halás közönségtől az erkölcsi siker mellett az anyagi siker jutalmát is elnyerték.

A közönség tartósan csak akkor támogathatja a színházat, ha a színház munkája valóban magán viseli a komoly művészi törekvések jellegét s mind magasabb értékeknek mind magasabb színvonalon való közvetítésében keresi hivatását.

Vajmi szűk látókörű felfogás, mely a színházban nem lát egyebet jól-rosszul jövedelmező üzleti vállalkozásnál, de egyenesen korlátoltságra vall a színházi üzemek vezetőinek olyatén okoskodása, mely azt hiszi, hogy a művészeti követelményeket mellőzve lehet virágzó színházi vállalkozást fentartani.

(Befejező közlemény következik.)

HIREK.

IDŐJÁRÁS.

A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárás-jelentése.

Május 25.

Barométer emelkedik 754.0. Délután 1.38 órakor: Hőmérő 25.2 C°. Hőmérséklet: maximum 24-ikén 24.1 C°, min. ma reggel 13.5 C°. Csapadék —. Felhőzet Cu—Stl. Szélirány és erősség SE5.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül: 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 percig; csapadék reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 percig; felhőzet: Ci = fűtőfelhő. Cu = gomolyfelhő. St = rétegesfelhő. Nb = esőfelhő. Ci—St = felhőfátyol. Ci—Cu = bárányfelhő. Cu—St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szélereősség: 0 = szélesend, 8 = nagy vihar.

— **Ebéd az alispánál.** Jankó Ágoston udvari tanácsos, alispán tegnap délután ifj. dr. Wlassics Gyula országos színészeti főfelügyelő tiszteletére ebédet adott, amelyen a vendéglátó házigazdán és nejein kívül résztvettek: dr. Dellimánics Lajos főispán, ifj. dr. Wlassics Gyula, Grézlo János kir. tanfelügyelő, Kuyaskó Lajos felső kereskedelmi iskolai igazgató és Somfai János szerkesztő.

— **Esküvő.** Kiss Péter öregfalui segédjegyző tegnap délelőtt vezette olfárhoz a róm. kath. templomban Fekete Ilonkát Nagybecskerekről. Az esketésnél tanuként Szegfű Sándor és Csath Nándor szerepeltek.

— **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter Zachariás Zoltán nagybecskereki lakost a nagybecskereki pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvétséghez ideiglenes minőségű pénzügyi számvizsgálóként kinevezte.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A m. kir. földmívelési miniszter a „Gyertyamosi méhészegylet” alapszabályait jóváhagyta.

— **A római katolikus hitközség ülése.** A római katolikus hitközség képviselője tegnap délután négy órakor Franz J. L. tkpt. igazgató elnöklésével a hitközségi épületben ülést tartott, amelyen megjelentek szép számmal a képviselői tagok. Az elnöki jelentés kapcsán beterveztetett az 1913. évről szóló jelentés, továbbá a múlt évi számadások, valamint az 1914. évi költségelőirányzat is, amit egyhangulag elfogadott a képviselői ülés s a felmentvényt megadta. Ezután még apróbb ügyeket intéztek el s ezzel az ülés véget ért.

— **A jótékony négyelet közgyűlése.** A nagybecskereki jótékony négyelet szombaton délután tartotta rendez évi közgyűlését özv. dr. Mihálovits Ödönne alelnökölésével. A közgyűlésről holnapi lapunkban számolunk be.

— **Botka Lajos temetése.** Ma délelőtt helyezték örök nyugalomra a Budapesten elhalt Botka Lajos földbirtokost, Botka Béla Torontálmegye nyugalmazott főispánjának édesatyját. Az általános tisztelet és közbecsülés, amely az elhunyt életében is minden oldalról környezte, impozáns módon nyilvánult meg a temetésén is. A család a holttestét Budapestről Nagybecskerekre szállította s a róm. kath. sirkert kápolnájában felravataloztatta. A koporsót már a délelőtti folyamán a koszoruk tömkelege borította. A temetési szertartás délelőtt 11 órakor kezdődött s azt Magyary Pál pápai kamarás, apátplébános végezte nagy papi segédlettel.

A temetésen a gyászoló család tagjain kívül képviselve voltak a Stojanovics, Zsiros, Mihálovits családok, mint az elhunytal rokonságban lévő családok, továbbá ott voltak: dr. Dellimánics Lajos főispán, dr. Perisics Zoltán polgármester, Lowieser Imre központi főszolgabíró, Haidegger Lajos megyei tiszti főorvos, Reitter Oszkár

rendőrfőkapitány, dr. Wattay-Pelhárt Dezső m. árvaszéki elnök, Joánovics Gyula es. és kir. őrnagy, Bielek Antal m. másodfőjegyző, Száviics Iván kormánytanácsos, Apór Nándor pü. tanácsos igazgató-helyettes, Junga Aladár, Marton Andor, Hegedűs Kálmán, dr. Baár Jenő, Lowieser Mihály, Filkovic Boldizsár, Grósz Géza, Demkó István, Gáspár Ernő, Nikolic Bogdán, Ormay Lajos stb. A koporsónak a kápolnában való beszentelése után Magyary Pál apátplébános mondott magasztos gyászbeszédet az elhunyt fölött, kiemelve annak tevékeny életét és munkásságát. A gyászmenet ezután elindult a temető sirkertjében lévő családi sírboltba, amelybe a halottat újabb beszentelés után elhelyezték.

Botka Lajos haláláról a család a következő gyászjelentést adta ki:

Özv. kislapási Botka Lajosné szül. Mihálovits Ottilia úgy a saját, valamint fia Botka Béla nyug. főispán és neje vizsáki Patyanszky Constantine, unokái ifj. Botka Béla, Antalffy Zsiros Lajosné szül. Stojanovics Ottilia és férje Antalffy dr. Zsiros Lajos, Stojanovics Viktor es. és kir. huszárkapitány, Stojanovics Vazul th. főszolgabíró és neje Vidovich Berta, lászlófalvi Eördögh Árpád, dédunokái Antalffy Zsiros Eszter, Judith és Zsuzska, Stojanovics Sárika és Mihály, lászlófalvi Eördögh Edith és Ödön nevében megtört szívvel jelenti felejtethetetlen jó férjének, illetve apának, nagyapának és dédapának kislapási Botka Lajos 1848-as honvédfőhadnagy, földbirtokosnak hosszú szenvedés után, 1914 május hó 22-én reggel 8 órakor életének 85-ik évében Budapesten, I. ker., Vár, Diszter 6. sz. alatt történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült tetemei folyó évi május 24-én d. e. 11 órakor fognak a farkasréti temető halottasházában a róm. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni és f. hó 25-én délelőtt 11 órakor a nagybecskereki családi sírboltban örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent miseáldozat f. hó 25-én délelőtt 10 órakor fog a nagybecskereki róm. kath. plébánia templomban az Urnak bemutatni. Budapesten, 1914. május 22-én.

— **A nagybecskereki színház és az országos színészeti főfelügyelő.** A kulturális egyesület meghívására tegnap Nagybecskerekre jött ifj. dr. Wlassics Gyula országos színészeti főfelügyelő s itt mint a vidéki színházak ügyeinek intézője tárgyalt az illetékes körökkel a nagybecskereki új színház ügyében s egyben megtekintette a mai régi színházat. A főfelügyelő behatóan meggyőződött a mai színház türethetetlen és veszedelmes helyzetéről s kijelentette, hogy a maga részéről mindent el fog követni, hogy ez a szomorú állapot véget érjen s az új színház, amelynek itt kulturális és nemzeti hivatása kétségtelen, mielőbb megvalósulhasson. Az országos színészeti főfelügyelő tegnap este visszautazott Budapestre.

— **A főgimnázisták céllövőversenye.** A főgimnázium hetedik és nyolcadik osztálybeli tanulóinak évvégi céllövőversenye szombaton délután 3 órakor volt a kinestári erdőben lévő katonai céllövőtáborban. A versenyen megjelent dr. Dellimánics Lajos főispán, Singer közös ezredbeli őrnagy és Stodola János m. kir. honvédfőhadnagy, azonkívül szép számú közönség. A díjlövésből a verseny eredménye szerint elsőnek Wehner Kornél VIII. oszt., másodiknak Szilágyi László VII. oszt. tanulók kerültek ki, akik díjat és érmet nyertek. A lövésiskola gondos vezetéseért, a tanulók kioktatásáért s a szép eredményért Ágoston Béla honvédfőhadnagyot, a tanfolyam vezetőjét illeti az elismerés. A verseny befejeztével Stodola János honvédfőhadnagy intezett buzdító beszédet az ifjúsághoz, majd a katonaságnak dr. Dellimánics Lajos főispán és Kovács Endre főgimnáziumi helyettes-igazgató mondtak köszönetet.

— **Uj ármentesítő társulat.** Mint Csentari irják lapunknak, tette hó 19-ikén megalakult a Csentai Temes ármentesítő társulat. Az ármentesítés által 1400 hold jelenleg is víz alatt álló terület jut a kulturának. Az új ármentesítő társulat elnökévé egyhangulag Grandjean Géza

csentai községi jegyzőt, alelnökévé pedig Joánovics Szvetiszlav plébánost választották meg.

— **Halálozás.** Sulyos gyász érte Vudgy György nyugalmazott posta- és táviró főtanácsost. Mint ugyanis részvétellel értesülünk, felesége született Zsembery Irma szombaton délelben 53 éves korában rövid szenvedés után Nagybecskereken meghalt. Halála tragikus körülmények között történt, amennyiben egy mérges légyesipés okozta halálát. A köztisztviselőben álló urnó elhunytáról a család a következő gyászjelentést adta ki:

Alulirottak fájdalommal telt szívvel tudatják a forrón szeretett neje, illetve édesanyja, anyós, testvér, sógornó, nagynéni stb. Vudgy Györgyné szül. Zsembery Irma folyó évi május hó 23-án délelben 12 órakor rövid szenvedés és a halotti szentség felvétele után, életének 53-ik évében történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült tetemei f. é. május hó 25-én d. u. 4 órakor fognak a gyászházban, (Gimnázium utca 22.) a róm. kath. hitvallás szertartása szerint beszenteltetni és azután a helybeli róm. kath. sirkertben levő családi sírboltba örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szentmise-áldozat f. é. május hó 26-án d. e. 9 órakor fog a helybeli róm. kath. templomban az Egek Urának bemutatni. Nagybecskerek, 1914. évi május hó 23-ikán. Aldás és béke poraira! Vudgy György férje, Vudgy Irén, Vincenti Ágostonné szül. Vudgy Jolán gyermekei, Vincenti Ágoston veje, özv. Grasznek Sándorné szül. Zsembery Paulina, Anna Ádám és neje szül. Zsembery Anna, Boleszny Antal és neje szül. Zsembery Hermina, Zsembery Pál és neje, Vudgy Ede, testvérei, sógorai és sógornői.

— **Megkezdődött a sorozás.** A mai napon kezdetét vette Nagybecskereken a sorozás. A sorozóbizottság a volt esküdtészi teremben működik s a bizottság polgári elnöke dr. Pollák Viktor ügyvéd, katonai részről jelen vannak Löcsey Károly honvédfőhadnagy, Krumenacker Károly es. és kir. százados, a referens tisztek: Geschek János közös főhadnagy és Eger Rezső közös hadnagy. Jelen van még polgári részről Strósz Béla városi főjegyző. Az orvosok dr. Tomateszku János közös ezredorvos és dr. Weiterschan József városi főorvos. Délelőtt 11 óráig a felhívottak közül 116-ot vizsgáltak meg, akik közül körülbelül 40-et találtak alkalmasnak, ami átlagosan kielégítő eredmény.

— **A Modern Mozinak** a városi színházban most rendkívül érdekes estét lesznek. Ma és holnap este Psylandert látjuk Alstrupp a „Bohémszerlem” című kitűnő Nordisk-dramában, szerdán pedig Biró Lajos híres darabja, a „Sárga liliom” kerül színre a mizovásznon a Magyar Színház tagjainak a szereplésével.

— **A nagybecskereki országos vásár.** A tegnapi nappal befejeződött a nagybecskereki országos vásár s utólag megállapítható, hogy a vásár az átlagon felül igen jól sikerült s az állatvásár úgy felhajtás, mint forgalom tekintetében a legjobbat nyújtotta. A szép idő a kirakóvásárnak is kedvezett, úgy, hogy a kereskedők portékájuk legnagyobb részét eladhatták.

— **Siketnémák felvétele.** A temesvári áll. segélyezett siketnémaintézet felügyelő-bizottsága a f. évi június végén veszi fel a jövő tanév új növendékeit. Felvételért folyamodhatnak nemre, vallásra és nemzetiségre való tekintet nélkül oly 7—10 éves siketnémák szülei, akik a temesvári siketnémaintézet kerületébe tartozó Temes-, Torontál-, és Krassó-Szörényvármegyék területén laknak. A felvételt az intézet felügyelő-bizottságától kell kérni, a kérvény azonban az intézet igazgatóságánál nyújtandó be. A kérvényhez csatolandók: keresztlevelel vagy születési anyakönyvi kivonat, a gyermek siketségét igazoló tisztiorvosi bizonyítvány, a himlőoltási bizonyítvány, hatósági kimutatás a család- és birtokállapotról és esetleg szegénységi bizonyítvány, amelynek csatolása esetében a kérvény és mellékletei bélyegmentesek. A kérvényeket legkésőbb június 15-ikéig kell beküldeni a temesvári siketnémaintézet igazgatóságához, mely szívesen szolgál nyomtatványokkal és bővebb felvilágosításokkal.

TÁVIRATOK.

Kossuth Ferenc meghalt.

Az utolsó órák. — A gyász. — Kossuth Ferencné súlyos beteg.

Budapest, máj. 25. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A magyar politikai élet utolsó évtizedeinek egyik legkimagaslóbb alakja, Kossuth Lajos idősebbik fia: Kossuth Ferenc már nincs az élők között. A függetlenségi párt vezére hetekig tartó hosszú kínos haláltusa után ma hajnalban Budapesten 73 éves korában meghalt. Kossuth már napok óta valóságosan haldoklott s keserves szenvedések között gyöttrődött, úgy, hogy a halál, amelyen veszteséget hozott a magyar politikai életre, olyan megváltás volt reá nézve.

Ravatalát pártkülönbség nélkül mély gyászszal veszi körül az ország, mert az igazi nagystilű európai politikusok közül való volt, akit politikájában az elvakult pártszenvédélytől menten, mindig az ország érdeke és boldogulása irányított. Esméjeiért való küzdelmét ehhez mérte, megfontolt, igazi komoly államférfi volt, akinek halála nemcsak a függetlenségi eszme hiveinek, de az egész magyar politikának nagy veszteség s méltán gyászolhatja elhunytát mindenki.

Haláláról és utolsó óráiról a következő jelentéseket kaptuk:

Utolsó órái.

Budapest, máj. 24. (Esti jelentés. A „Torontál“ eredeti távirata.) A nagybeteg pártvezér végső küzdelmét vivja a halállal és most már csak rövid idő kérdése a katasztrófa bekövetkezése. Vasárnap délelőtt 11 órakor Müller Kálmán br. és Ángyán Sándor professzorok megvizsgálták a beteget és a következő kommunikét tették közre:

Az érverés alig hallható, lélegzés fellelte nehéz, a beteg teljesen öntudatlan, állapota változatlanul válságos.

A beteg állapota ugyanaz az egész nap folyamán. A nagybeteget folytonosan fölkeresték a látogatók s a telefon csengője egész vasárnap szólt. Az érdeklődőknek Pallay titkár, valamint Ambrozovics Lajos volt főispán adta tudtul a változatlan híreket.

A beteg egyre jobban szenvedett s a szenvedésektől egészen eltorzult az arca. Este tíz óta felé folyton fulladozott s a fulladozás csak hajnali három órakor szünetelt meg, amikor a haldokló elcsönnesedett s panaszos hangja többé nem hallatszott. A haldokló ágya mellett egész éjjel ott virrasztottak: Kossuth felesége, Kossuth Lajos Tivadar, Ambrozovics Lajos, Ambrozovics Béla és Kossuth két titkára, Pallay és Jakab.

Három óta után lassan elszállt Kossuthból az élet s 4 óra 10 perckor jelentette Pallay, hogy

Kossuth Ferenc meghalt.

Pallay erre lefogta a szemét, m. besietett Kossuth feleségéhez, aki negyed három órakor a kimerüléstől és izgalomtól összeesett és szobájába vonult. Férje halála percében Kossuthné aludt s Pallay nem tudta fölkelteni. Mikor jobban szemügyre vette Kossuthné, látta, hogy Kossuthné eszméletlenül fekszik. Csakhamar kiderült, hogy

Kossuthné több morfiumot vett be,

hogy aludjék s a nagymennyiségű morfium megmérgezte. Gyorsan a men-

tőkért küldtek, akik megjelenve a házbán, gyomormosást alkalmaztak. A gyomormosás használt is, azonban az orvosok véleménye szerint Kossuthné állapota súlyos. Kossuthné így most nagybetegen fekszik halott férje közelében.

A gyász és részvét.

A halál beállta után telefonon értesítették Kossuth elhunytáról Apponyi Albert grófot, Bárczy István polgármestert, az orvosokat s Károlyi Mihály grófot, akik rögtön Kossuth lakására siettek. A reggeli órákban megjelent a házbán számos függetlenségi képviselő, továbbá Morvay János szobrász, aki Kossuthról halotti maszkot vett.

Délelőtt 10 órakor Károlyi Mihály grófnál a függetlenségi párt tanácskozást tartott, amelynek megbízásából Apponyi Albert gróf megírta a párt gyászjelentését Kossuthról.

Kossuth Ferencné nevében táviratot küldtek Kossuth haláláról a kabinetirodának is, de eddig a táviratra nem érkezett válasz.

Tisza István gróf miniszterelnök a kormány nevében és külön a maga nevében táviratilag kondoleált, ugyancsak külön kondoleált Hazai báró honvédelmi miniszter. A délelőtt folyamán küldött-séggel kondoleált a kereskedelmi miniszterium tisztikara.

A képviselőház elnöke, Beöthy Pál Komáromban értesült Kossuth haláláról s telefonon közölte, hogy a Ház legközelebbi ülésén emlékezik meg Kossuth Ferencről. A képviselőház küldött-séggel fog résztvenni a temetésen.

A temetés

az eddigi megállapodások szerint május 28-ikán, csütörtökön délelőtt 10 órakor lesz a Nemzeti Muzeumból, ahol holnap este ravatalozzák föl Kossuthot. A halottat a főváros temetői el s a Kossuthmauzoleumban helyezik örök nyugalomra.

Kossuth szétépett végrendelete.

Ma délelőtt Kossuth Ferencné nővére a házhoz kérette Rohrer Géza kir. közjegyzőt, hogy átadja neki Kossuth Ferenc végrendeletét, amely egy nyitott borítékban volt elhelyezve. A közjegyző azonban nem vette át a végrendeletet, mert az három darabra szét volt tépve. Kossuthné nővére erre elvitte a végrendeletet az V. kerületi járásbírószágra s ott helyezte letétbe. A végrendelet valószínűleg maga Kossuth Ferenc tépte szét s azt következtetik, hogy van egy másik újabb végrendelete.

A MINISZTERELNÖK A KIRÁLYNÁL

Budapest, máj. 25. (A „Torontál“ ered. táv.) Mint Bécsből sürgönyzik, Tisza István gróf miniszterelnök ma reggel odaérkezett s délelőtt kihallgatáson volt a királynál. A miniszterelnök még ma délután visszautazik Budapestre.

KÖZÖS MINISZTERTANÁCS.

Budapest, máj. 25. (A „Torontál“ ered. távirata.) Tegnap délelőtt Budapesten Berchtold gróf külügyminiszter elnöklésével közös minisztertanács volt, amelyen a közös minisztereken kívül részt vett a két miniszterelnök és Hazai báró honvédelmi miniszter. A miniszteri tanácskozáson az albániai helyzettel foglalkoztak.

AZ ALBÁNIAI FORRADALOM.

Budapest, máj. 25. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Durazzóból sürgönyzik, Vilmos fejedelem, aki a fenyegető forradalom elől egy olasz csatahajóra menekült, tegnap ismét visszatért Durazzóba. A helyzet most nyugodtabb Albániában s azt hiszik, sikerülni fog a rendet mielőbb helyreállítani.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (májusra)	1417
Buza (októberre)	1275
Rozs (októberre)	994
Zab (októberre)	982
Tengeri (májusra)	742
Tengeri (júliusra)	763

Közgazdaság.

A „Hermes“ Magyar Általános Váltóüzlet R.-T. (Budapest) heti jelentése a tőzsdeforgalomról és a pénzpiacról.

Budapest, 1914. május 23.

A külpolitika eseményei mindig újabb és újabb meglepetésekkel szolgálnak. Az előző heti nagyobb árfolyamesőkkenések után a legutóbbi hét első napjaiban nyugodtabb fel-fogás kezdett érvényesülni és a vezető papírok árfolyamai, fedezések hatása alatt, néhány koronányi árjavulást értek el. A legnagyobb áremelkedést a Magyar Bank részvényei érték el, amelyekben a fedezések a legerősebben érvényesültek és ezen részvények áremelkedése közel 20 koronát tesz ki. Alig tudott azonban az irányzat kissé megszilárdulni, máris újabb külpolitikai esemény zavarta meg a nyugalmat. Az Albániából tegnap érkezett hírek Esszad pasa elfogatásáról ugyanis egyáltalában nem voltak alkalmasak az irányzat javulásának előmozdítására és így az átmenetileg elért áremelkedés nagyrésztben ma ismét veszendőbe ment. Egyébként a tőzsde ismét üzletelen és semmi biztató momentum nem merült fel.

A Magyar Bank részvényeket kivéve, a vezető értékek nagyobb árhullámzásokat nem tüntetnek fel. A vaspiacon hírei meglehetősen ellentmondóak, hol a konjunktúra javulásáról, hol meg ismét rosszabb kilátásokról számolnak be. A Rimamurányi részvények árfolyama ennek folytán nem igen tudott megszilárdulni.

Ipari papírok közül nagyobb üzlet fejlődött ki Magyar villamosági részvényekben emelkedő árfolyamok mellett a valószínű békés megállapodásra való tekintettel. Keresettek voltak még emelkedő árfolyamokon a Fegyvergyári, Egyesült izzólámpa, Ganz-Danubius részvények és egyes szénpapírok, utóbbiak lényegtelen árváltozások mellett.

Feltűnő volt az egész hét folyamán a járadékpiacon gyenge irányzata és a 4°-os magyar koronajáradék árfolyama még az átmenetileg szilárdabb irányzat mellett sem tudott észrevehetően javulni.

A sorsjegypiacon nem történt említésre-méltó változás.

Torontáli iparművész

jutányosan készít művészi
diszoklevelet, illusztrációt,
könyvdiszket, plakátokat,
levélfejeket, címkéket, rek-
lámcédulákat és bármilyen
iparművészeti tervezést.

Megrendelések a „Torontál“
kiadóhivatalába intézendők. 425-x.86

25. (A „Torontál”
szóól sürgönyzik,
a fenyegető forra-
atahajóra menekült,
razzóba. A helyzet
ban s azt hiszik,
lőbb helyreállítani.

monkint.)	
14-17	
12-75	
9-94	
9-82	
7-42	
7-63	

ság.

ános Váltóüzlet
entése a tőzsdé-
nzpiacról.

1914. május 23.

mindig újabb és
álnak. Az előző
kenések után a
nyugodtabb fel-
vezető papírok
alatt, néhány
l. A legnagyobb
résvényei érték
a legerősebben
nyek áremelkedése
tudott azonban
alni, máris újabb
meg a nyugalmat.
ett hírek Esszad
egyáltalában nem
javulásának elő-
netileg elért ár-
ismét veszendőbe
m üzlettel és
m merült fel.

nyeket kivéve, a
lálmásokat nem
ei meglehetősen
tura javulásáról,
sokról számolnak
nyek árfolyama
t megszilárdulni.
bb üzlet fejlődött
nyekben emelkedő
nű békés meg-
eresettek voltak
a Fegyvergyári,
abus részvények
iak lényegtelen

tét folyamán a
és a 4%-os
ma még az át-
t mellett sem
rtént említésre-

művész

zít művészi
ilusztrációt,
plakátokat,
nkéket, rek-
s bármilyen
tervezést.

rontál

ók. 425-x.86

A nagybecskerei kir. törvényszék, mint telek-
könyvi hatóság.

2217—914. szám. 597—1.1

Árverési hirdmény és árverési feltételek.

Latovjev Julka nagybecskerei lakos végre-
hajtónak Vukov Mita nagybecskerei lakos
végrehajtást-szenvedő ellen indított végrehaj-
tási ügyében a telekkönyvi hatóság a végre-
hajtató kérelme következtében az 1881: LX.
t.-c. 144., 146. és 147. §§-ai értelmében elren-
deli a végrehajtási árverést 920 korona tőke-
követelés, ennek 1913. évi július hó 28. napjá-
tól járó 5% kamata, 124 korona 50 fillér eddig
megállapított per és végrehajtási és az árverési
kérvényért ezuttal megállapított 29 korona 30
fillér költség követelése és járuléka behajtása
végett a nagybecskerei kir. törvényszék terüle-
tén levő, Nagybecskerek városban fekvő s a
nagybecskerei 5564. sz. tjkvben A. I. 2. sor.,
2207/a. hrsz. alatt felvett 1281. öi. sz. házból
és 102 □-ól területű beltelekből Vukov Mitát
megillető felerészre 571 korona kikáltási árban.

A telekkönyvi hatóság az árverésnek a kir.
törvényszék hivatalos helyiségében (földszint,
2b. ajtó) megtartására 1914. évi június hó 13.
(tizenharmadik) napjának délelőtt 10 óráját tüzi
ki és az árverési feltételeket az 1881: LX. t.-c.
150. §-a alapján a következőkben állapítja meg:

1. Az árverés alá eső ingatlan 286 korona
55 fillérnél alacsonyabb áron nem adható el.
(1908: XLI. t.-c. 26. §.)

2. Az árverés szándékozók kötelesek bánat-
pénzül a kikáltási ár 10%-át készpénzben vagy
az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott ár-
folyammal számított óvadékképes értékpapíros-
ban a kiküldöttnek letenni, vagy a bánatpénznek
előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított
letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni s az
árverési feltételeket aláírni. (1881: LX. t.-c.
147., 150., 170. §§, 1908: XLI. t.-c. 21. §.)

3. A kincstár, valamint a Magyar Föld-
hitelintézetek Országos Szövetsége mint ár-
verelő bánatpénzt letenni nem köteles. Nem
kötelesek bánatpénzt letenni az 1889. évi
XXX. törvényeikk 10-ik §-ának második be-
kezdése alapján adómentes záloglevelek
kibocsátására jogosított és Budapesten
székelő részvénytársaságok és szövetkeze-
tek, valamint az 1898. évi XXIII. t.-c. alap-
ján alakult központi hitelszövetkezet a
javukra zálogjoggal megterhelt ingatlan
elárverezésénél. Abban az esetben amelyben
az árverelő a törvény értelmében a bánat-
pénzt elveszti, a bánatpénz letétele alól
felmentett árverelő a telekkönyvi hatóság fel-
hívásának kézhezvéte etől számított nyolc nap
alatt a bánatpénznek megfelelő összeget
bírói letétbe helyezni köteles. (1908. évi XLI.
t.-c. 21. §., 1911. évi XV. t.-c. 15. §.)

4. Az, aki az ingatlanért a kikáltási ár
magasabb ígéretet tett s ha többet ígérni senki
sem akar, köteles nyomban a kikáltási ár
százaléka szerint megállapított bánatpénzt az
általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészi-
teni. Ha ennek a kötelezettségének eleget nem
tesz, ígérete figyelmen kívül marad és az árverés-
ben, melyet haladéktalanul folytatni kell, részt
nem vehet.

A bánatpénz letétele alól felmentett ár-
verelő a bánatpénz kiegészítésének megfelelő
összeget sem köteles letenni. (1908. évi XLI.
t.-c. 25. §.)

5. A vevő köteles a vételárat az árverés
napjától járó 5%-os kamatával együtt az 1881.
évi 39425. Ig. min. számú rendelettel meg-
határozott módon a nagybecskerei magyar
királyi adóhivatalnál, mint bírói letétpénztárnál
három egyenlő részletben megfizetni, még pe-
dig az első részletet 15 nap alatt, a másodikikat
30 nap alatt, a harmadikat 45 nap alatt az
árverés jogerőre emelkedésétől számítva. A
bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámít-
tatni. (1881 évi LX. t.-c. 147. § f) pont 150. §)

6. A vevő köteles az ingatlant terhelő és
az árverés napja után esedékes adókat, az
átruházási illetéket, valamint az elárverezett
ingatlan a fennálló törvények szerint terhelő
szőlődézsma, urbéri és más hasonló természetű
válságot, a birtokrendezési költségjárulékokat,
ugyszintén a visszabályozási tartozásnak az
árverés napja után esedékes részleteit a vétel-
árba betudás nélkül viselni. (1881. évi LX. t.-c.
148. §.)

7. Ha az árverés napjától számított 8 nap
alatt előterjesztést és 15 nap alatt utóajánlatot
nem adnak be, a telekkönyvi hatóság a vevő-
nek vételi bizonyítványt ad ki, melynek alapján
a vevő a megvett ingatlant birtokába veheti.
(1881. évi LX. t.-c. 180. §., 1908. évi XLI. t.-c.
27. §.)

8. Ha az árverés jogerőre emelkedett és
a vevő az árverési feltételeknek eleget tett,
különösen a vételárat egészen lefizette, az
ingatlan tulajdonjogának a vevő nevére be-

kebelezését a telekkönyvi hatóság hivatalból
rendeli el. (1881. évi LX. t.-c. 182. §.)

9. Ha a vevő az árverési feltételeknek a
kitűzött időben eleget nem tesz, a bánatpénzt
elveszti, a bánatpénz letétele alól felmentett
árverelő pedig a telekkönyvi hatóság felhívásá-
nak kézhezvételeitől számított 8 nap alatt a
bánatpénznek megfelelő összeget bírói letétbe
helyezni köteles (1908. évi XLI. t.-c. 21. §.)
és az érdekelt felek bármelyikének kérelmére
a telekkönyvi hatóság újabb árverést rendel
el (1881 évi LX. t.-c. 185. §.)

Az árverési feltételek a hivatalos órák
alatt a telekkönyvi hatóságnál (földszint, 29.
ajtó) és Nagybecskerek városházánál tekint-
hetők meg (1881: LX. t.-c. 147 § g) pont).

Nagybecskerek, 1914. évi március hó 10.
napján.

Gojdičs Miklós s. k.,
kir. törvényszéki jegyző.

„TOMATIN“

a legjobb növénytetűirtó szer!
Tíz év óta használatban.

A növényt nem támadja meg.
Rögtön és gyökeresen pusztít.

Egy nagy üveg (1 liter) ára 3-60 K,
egy kis üveg (1/2 liter) ára 2— K,
egy próbáüveg (1/4 liter) ára 1-20 K.

Megrendelhető utánvétellel, vagy a pénz
előleges beküldésével a készítőnél

Georg Drescher Leipzig,
Frankfurterstrasse 2 I.

Vizsontelárusítók kerestetnek. — Bővebb
felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal.

Nagyobb megrendelésnél árengedmény.
435—x.28

Antalfalvai járás főszolgabírájától.
1718—914. szám. 652—2.1

Pályázati hirdmény.

Ujözora községben elhalálozás folytán üre-
sedésbe jött községi irnoki, esetleg ennek betöl-
tésével üresedésbe jövő községi végrehajtói
állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom pályázni óhajtókat, hogy eddigi
alkalmazatásukat és képesítésüket igazoló ok-
mányokkal felszerelt kérvényeiket f. 6. június
hó 10-éig hivatalomhoz annyival inkább adják
be, mert az elkészetten érkezett vagy kellően
fel nem szerelt kérvényeket figyelembe nem
veszem.

Ugy a községi irnoki, mint a községi végre-
hajtói állás évi javadalmazása 1200 korona
készpénzfizetés és 2 öl puha tűzifa.

Antalfalva, 1914. évi május hó 19-én.

Zsiross, főszolgabíró.

Bóka község előljáráóságától.
1346—914. szám. 659—1.1

Árverési hirdmény.

Bóka község előljáráóságá közzé teszi, hogy
a szerbbóka legelőbirtokon mintegy 220 holdon
termett fű 85 részletben f. évi május hó 31-én
és június hó 1-én délelőtt 8 órakor a helyszínen
nyilvános árverésen készpénzfizetés mellett a
legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

Bóka, 1914 május 20-án.

Bóka község előljáráóságá.

Zsombolyai járás főszolgabírájától.
4112—914. szám. 634—3.3

Pályázati hirdmény.

Torontálvármegye zsombolyai járá-
sához tartozó magyarcsernyei körorvosi
állásra pályázatot hirdetek. Ezen orvosi
körhöz Magyarcsernye székhelylyel Moly-
falva és Tóba községek tartoznak.

A körorvos javadalmazása az 1908. évi
XXXVIII. t.-c. szerinti fizetés és korpót-
lék, továbbá egy uradalmi épületben öt
szobából álló természetbeni lakás, minden
mellékhelyiséggel, udvarral és kerttel és a
szabályrendeletileg megállapított látoga-
tási díjak. A rendszeres kiszállások alkalmá-
val Molyfalva és Tóba községek termé-
szetben szolgáltatják a fuvart.

Megjegyzem még, hogy Magyar-
csernye adóközség határában fekvő gróf
Csekonics-uradalom a körorvost — külön
szerződés mellett — a gazdaságaiban alkalmá-
zott tisztviselő, eselenség és mindennemű
munkások, illetőleg mindezek családjai
egészségügyi külön ellátásáért külön is
díjazza, erre nézve azonban a hatóságot
semminemű befolyás vagy kötelezettség
nem illeti és a pályázók ezt kizárólag az
uradalommal intézzék el. Ezen uradalmi
külön díjazás a következő:

1. A Magyarcsernye adóközségben
fekvő uradalmi majorok összes személy-
zete és mindennemű munkásai, illetőleg
azok családjai orvosi ellátásáért (mihez
minden esetben fogat adatik) készpénzben
évi 2400 korona.

2. A rendelőszoba fűtésére 6 (hat) köb-
méter kemény tűzifa.

Felhívom mindazon orvostudor ura-
kat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy
az 1908. évi XXXVIII. t.-c. 7. szakaszá-
ban előirt képesítésüket, eddigi alkalmaz-
tatásukat és nyelvismeretüket igazoló ok-
mányokkal felszerelt kérvényeiket a zsom-
bolyai főszolgabírói hivatalhoz folyó évi
június hó 16-án délután 5 óráig nyújtásá-
be, mert a később érkezettek figyelembe
nem veszem. A német nyelv ismerete kíván-
atos.

A választás határidejét később fogom
kitűzni.

Zsombolya, 1914. évi május hó 18-án.

Fóris, főszolgabíró.

Hirdetéseket

jutányos árért közöl a

„Torontál“

pol. napilap kiadóhivatala.

Eladó birtok.

657—2.1

Eladó egy 1000 kat. holdas prima szlavóniai
birtok elegendő épülettel, dus élő- és holt lel-
tárral és vetéssel. A birtok egy tagban fekszik,
teljesen sík fekvésű 800 kat. hold visszabályo-
zott szántóföld. — Közelebbi felvilágosítást nyujt

Schuller-uradalom intézősége Fericanci, Szlavónia.

A Nagybecskereki takaré- és előlegegyet mint részvénytársaság fel-
számolás alatt, az intézeti székház helyiségeiben folyó évi június hó 6-án
délután 3 órakor

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a t. részvényesek meghívotnak azzal, hogy a határozatképtelen-
ség folytán f. é. május hó 20-án elhalasztott, most másodikban egybehívott
közgyűlésen a megjelölt tagok, tekintet nélkül ezek számára és az általuk
képviselt részvényekre, jogérvényesen fognak határozni.

T á r g y :

Az intézeti nyugdíjszabályzat 21. §-a alapján az intézeti nyugdíj-
alapról nyugdíjra jogosult tisztviselők és alkalmazottak végkielégítésére
vonatkozó határozathozatal.

Nagybecskerek, 1914. évi május hó 1-én.

A felszámoló-bizottság.

Alapszabályok 20. §-a értelmében részvényesek, kik e minősítéssel bírnak és a
közgyűlésen résztvenni akarnak, tartoznak a közgyűlésre kitűzött napot megelőzőleg
legalább három nappal részvényeiket a nem esedékes szelvényekkel az intézet pénz-
táránál a hivatalos órákban letenni.

655-32

Használatban levő, tizenhét lánggal égő,
jókarban levő

acetilén-készülék

= luszterekkel együtt =
villamvilágítás bevezetése miatt

azonnal eladó.

Dr. Dimitrijevic Milivoj ügyvéd
= Törökkanizsa, Torontálmegeye. =

609-86

Nyomdásztanonc

aki legalább két kö-
zépiskolát jó ered-
ményre végzett,
fizetéssel

azonnal felvétetik

lapunk nyomdájában.

553-x 9

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Asztalos:

Szelentzky Pál, Árpád-utca.

Bádogos:

Schmidt Ferenc, Nicky-utca.
Walik István, József főherceg-u.

Biztosítási ügynökségek:

Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.-Francia bizt. társ. József fng-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Ált.) Árpád-u. 21.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Gabonátér.

Borbély és fodrász:

Ikity Dusán, Hunyadi-utca.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-utca.

Butorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Guttman Jakabné és fiai, Kültelek.

Cipőkereskedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Weinberger K., Hunyadi-u.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatáruház:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.
Perger Rezső, Jókai-u.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradáci-ut.

Drogueria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Goldberg Mihály, Hunyadi-u.
Mesznik R. özv., Hunyadi-u.

Fehérnemű-kereskedés:

Wehner György, Hunyadi-utca.

Fényképész:

Enyveshát (70 fill.), Kinizsy-utca.
Oroszy Lajos, Korona-utca.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis Sándor, Klub-kávéházzal szemben.
Kovács Ödön, Hunyadi-utca.
Tóth József Hunyadi-utca.

Fogműterem:

Buzolich József, Hunyadi-utca.
Dr. Stepanov Svetislav, Hunyadi-utca.

Fűszer- és csemegekereskedés:

Fendler József, Hunyadi-u.
Weiterschan József, Hunyadi-u.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.
Csókás Antal, Nicky-utca.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kellner J. utóda Czikajló, Hunyadi-u.
Kollarich Gábor, Melencei-utca.
Vági Sándor, Szerb egyház-palota.

Hálógyár:

Csusner János.

Kalapkészítő:

Andresz A. Főtér, Bauer-ház.

Kalapraktár:

Sindelás Béla, Hunyadi-utca.

Kávéházak:

Bobek György, Pest-szálloda.
Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézmű- és rövidárúüzlet:

Benó testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Láng Károly, Hunyadi-utca.
Molnár Lajos, Hunyadi-utca.
Risztics György, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:

Almásy és Szepessy, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-
szállodával szemben).

Köcsiggyártó:

Amend Ferenc, Nicky-utca.

Kőművesek:

Gazdig György, Szerbtemplom-u.
Hoff N. és társa.
Klaszky Jakab, Váraljai-u.
Mattern Mihály, Juranics-u.
Pányi János.

Lakk-, kence-, és festékáruraktár:

Pencz János, Megyeház-utca.

Lakatosműhely:

Engel Ádám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Mészáros és hentes:

Bauerle testvérek, Városházépület.
Prokisch Gyula, Hunyadi-u.
Wehner testvérek, Hunyadi-utca.

Mozigépek, berendezések:

Berger Árpád, Hunyadi-utca.

Műköszörüs:

Molnár János, Nicky-u.

Női kalapüzlet:

Péjits Mária, Hunyadi-u.
Tolvay Józsefné, Hunyady-utca.

Női kész kosztüm és bluz:

Schwartz Dávid, Hunyadi-utca.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-u.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-u.
Schwarz Dávid, Hunyadi-u.

Sirkóraktár és szobrasterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Eckstein János, Hunyadi-utca.
Perl Mór, Szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálló, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.

Szénkereskedés:

Herzog Gyula, Kinizsy-u.

Szeszgyár:

Lukács és társa, Kültelek.
Schwirlieh Alajos, Aradáci-u.

Téglagyár:

Klein Bernát.
Stagelschmidt J. és J.

Temetkezési intézet:

Bence A. és fiai.

Tüzifa-, épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Gerő Henrik, Korona-utca 4.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.

Uridivatáruház:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-u.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Gál István, Orient-étterem
Habrich Ferenc, Melencei-u. 29.
Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király söresarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Remsing Mátyás, Otthon-söresarnok.
Tóth és Norizsán, a nagyhíd mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.

Zongorarakta:

Weisser Adon, Gizella-part 6.